

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun koostööstada

Uuringu pealkiri	Eesti elanikkonna usuline identiteet
-------------------------	---

Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5)	Jah – poliitikakujundamise uuring. Uuringu tellija on Siseministeerium ning uuring viiakse läbi avaliku poliitika kujundamise eesmärgil, tuginedes ministeeriumi hankele ja sõlmitud lepingule.
uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)	-
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>	
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?	-
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Koostööstuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>	Jah – TAI inimuuringute eetikakomitee koostööstus
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>	Jah

1. Vastutava töötleja üldandmed²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Eesti Kirikute Nõukogu Registrikood: 80044678 Aadress: Tehnika 115, Tallinn Kontaktisik: Laur Lilleoja , projektijuht E-post: laur.lilleoja@emkts.ee Telefon: 5120024
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest)	-

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee koostööstus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötleda.

2. Volitatud töötleja üldandmed³	-
2.1. Volitatud töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	-
2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	-

3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus? <i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i>	Siseministeeriumi ja Eesti Kirikute Nõukogu vahel 25.06.2025 sõlmitud töövõtuleping nr 7-3/1088-1 uuringu läbiviimiseks. Hange: „Teadusuuringu ‘Eesti elanikkonna usuline identiteet’ läbiviimine“.
---	--

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk? <i>Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i> Uuringu eesmärk on analüüsida Eesti elanikkonna religioosset ja maailmavaatelist identiteeti ning ajas toimunud muutusi, sealhulgas erineva rändetaustaga elanikkonna hoiakuid, usulist kuuluvust ning nende seost lõimumise teguritega. Antud eesmärkide saavutamiseks on plaanis viia läbi järgnevad ala-uuringud: <ul style="list-style-type: none"> • Tõenäosusliku rahvastikuregistri põhise valimiga täisealisele populatsioonile suunatud kvantitatiivne küsitlus (1000+ vastajat) • Kvalitatiivsed fookusgrupi intervjuud (3 sihtgruppi, kokku vähemalt 80 osalejat) Kõigilt uuringus osalejatelt võetakse informeeritud nõusolek andmete töötlemiseks. Ainus etapp, mis puudutab isikuandmete töötlemist ilma osalejate loata, on rahvastikuregistrist kontaktandmete pärimine.
--

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks. Esindusliku juhuvalimi loomiseks kasutatakse rahvastikuregistri andmeid: sugu, vanusegrupp, rahvus, kontakt (e-post või postiaadress). Ilma nendeta ei ole võimalik moodustada esinduslikku valimit, mis võimaldaks üldistatavat analüüsi ning võrdlust varasemate analoogsete uuringutega.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu. Uuring on vajalik Eesti sisejulgeoleku ja lõimumispoliitika kujundamiseks, religiooniga seotud ühiskondlike muutuste hindamiseks ning varasemate riiklike uuringute jätkamiseks.
--

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu. <i>Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutatakse pseudonümiseeritud kontaktibaasi • Kontaktandmed kustutatakse pärast küsitlusperioodi lõppu • Küsitluse käigus kogutud andmeid ei seostata kontaktibaasiga • Fookusgruppide salvestised kustutatakse pärast anonümiseeritud transkriptsiooni teostamist

³ Volitatud töötlejate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötlejad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötleja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötleja on volitatud töötlejale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?
Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis ⁴ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

- Rahvastikuregistri töötaja edastab krüpteeritud kontaktibaasi uuringu vastutavale uurijale.
- Kontaktibaas sisaldab järgnevaid andmeid: vanuserühm, sugu, rahvus ja e-posti või postiaadress (postiaadressi ainult sellel juhul, kui emaili aadress puudub).
- Uuringu kontaktibaasile on ligipääs ainult vastutaval uurijal, kes saadab laiali uuringukutsed. Igale vastajale genereeritakse unikaalne kood, mille abil ta saab siseneda veebiküsitluse keskkonda surveer.com (antud teenuse pakkuja serverid asuvad Euroopa Liidus).
- Kontaktibaasi hoitakse üksnes vastutava uurija krüpteeritud kõvakettal.
- Küsitlusplatvormi surveer.com vahendusel kogutud andmebaas ei sisalda vastaja kontaktandmeid, nime või muid isikuandmeid.
- Andmebaasi originaalversiooni hoitakse krüpteeritud andmekandjal. Puhastatud ja kaalutud anonümiseeritud andmebaasi säilitatakse Eest Kirikute nõukogu serveris, kust on võimalik saada sellele ligipääs akadeemilise uurimistöö teostamiseks.

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.

10000 inimesega valim täisealisest Eesti elanikkonnast rahvastiku registri põhjal. Oodatav vastamismäär on 1000 vastajat.

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Andmed küsitakse 2025. a rahvastikuregistri hetkeseisu alusel.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

- Vanuserühm – vajalik valimi koosseisu hindamiseks
- Sugu – vajalik valimi koosseisu hindamiseks
- Rahvus – vajalik valimi koosseisu hindamiseks ja kontaktkeele määramiseks
- e-posti või postiaadress – vajalik kontakti loomiseks

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

Rahvastikuregister

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah – kuivõrd tegemist on Siseministeeriumi hankega, siis rahvastikuregister on valmis väljastama andmed uuringu läbiviimiseks.

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)? Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Andmed kogutakse anonümiseeritud kujul. Küsitlute puhul kogutakse taustaandmetena vanuserühm, sugu, rahvus (eestlane/ muu) ja haridustase, mis ei võimalda konkreetset vastajat tuvastada. Kontaktibaasi andmeid uuringu käigus moodustatud andmebaasiga ei liideta ja kontaktibaas kustutatakse pärast küsitlusperioodi lõppu.

⁴ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis. -
10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid. Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab. -
10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus. Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg. <i>Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.</i> -

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i>	Jah
11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁵	-
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	Vastajatele esitatakse informeeritud nõusolek, milles neid teavitatakse andmete töötlemise ja andmekaitsega seotud aspektides. Küsitletud peavad oma nõusolekut kinnitama.
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused⁶?	informeeritud nõusolekust.

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse⁷ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	Ei
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Laur Lilleoja
(allkirjastaja ees- ja perenimi)⁸

01.12.2025
(allkiri ja kuupäev)

Taotluse lisad⁹:AKI taotlus

Lisa 1: Seaduse alusel loodud valdkonnapõhise eetikakomitee seisukoht	lisatud
Lisa 2: Hankeleping ja/või tehniline kirjeldus	lisatud
Lisa 3: Nõusoleku võtmise vorm või selle kavand	lisatud
Lisa 4: Küsimustik või selle kavand	lisatud

⁵ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

⁶ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätetatele.

⁷ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

⁸ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).

⁹ Kui nimetatud lisad ei ole, siis palume need kustutada.